27
Landbouw- en Visserijraad 26 september 2022 (overige vragen)

Aan de orde is het **tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad 26 september 2022 (overige vragen) (21501-32, nr. 1460)**.

De **voorzitter**:
Dan gaan we direct naar het volgende tweeminutendebat. Als ik me niet vergis, is dat het debat van 17 of 18 oktober. Klopt dat? Nee? Dat is het debat van 26 september. Er waren een aantal debatten achter elkaar, lees ik.

Dan geef ik allereerst weer het woord aan mevrouw Vestering.

Mevrouw **Vestering** (PvdD):
Voorzitter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Europese Commissie in de Mededeling meststoffen schrijft kunstmestproducenten te willen helpen in de "meststoffencrisis" die wordt veroorzaakt door de hoge gasprijzen, door lidstaten de mogelijkheid te bieden om subsidies te geven;

constaterende dat bijvoorbeeld kunstmestfabrikant Yara in 2022 ondanks de verminderde productie grote winsten heeft geboekt;

constaterende dat de kunstmestindustrie zeer energie-intensief en vervuilend is en dat de kunstmest op de lange termijn slecht is voor landbouwbodems;

verzoekt de regering zich in Europa actief in te zetten tegen de mogelijkheid om kunstmestproducenten met publiek geld te ondersteunen;

verzoekt de regering tevens zich nationaal en Europees in te zetten op een zo snel mogelijke afbouw van de afhankelijkheid van de landbouw van kunstmest,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Vestering.

Zij krijgt nr. 1486 (21501-32).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat een zeug per dracht nu vijftien tot zestien biggen krijgt, vele malen meer dan in de natuur;

constaterende dat de inzet op steeds meer biggen per zeug heeft geleid tot een grotere kans op hogere sterfte bij zowel biggen als bij zeugen en een situatie waarin biggetjes bij hun moeder worden weggehaald om moederloos te worden opgefokt of bij "pleegzeugen" worden aangelegd;

constaterende dat de Raad voor Dierenaangelegenheden al in 2010 waarschuwde voor het ongewenste neveneffect van het fokbeleid: meer zwakke biggen en sterfte bij een eenzijdige selectie op worpgrootte bij varkens;

overwegende dat de EFSA al in 2007, en in 2022 opnieuw, stelde dat de gemiddelde worpgrootte niet hoger zou moeten zijn dan twaalf tot veertien biggen, omdat boven dit aantal de biggensterfte omhooggaat;

verzoekt de regering te komen met een plan om het fokken van varkens die per dracht structureel meer dan twaalf tot veertien biggen baren, te verbieden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Vestering.

Zij krijgt nr. 1487 (21501-32).

Mevrouw **Vestering** (PvdD):
Dan heb ik nog een vraag aan de minister. Klopt het dat er gisteren tijdens de Europese Energieraad een verzoek om een aanvullende effectbeoordeling over de nieuwe landbouwgifverordening op de hamerstukkenlijst stond? Zo'n aanvullende beoordeling is eigenlijk een soort klassieke vertragingstechniek. Het is goed dat Nederland daar bij de Landbouwraad tegen heeft gestemd gisteren, maar heeft Nederland dat stuk bij de Energieraad ook laten onthameren en, zo nee, waarom niet?

De **voorzitter**:
Dank u wel, mevrouw Vestering. Ik had er niet bij gezegd namens welke partij zij sprak, maar dat is de Partij voor de Dieren, voor wie dat nog niet scherp had. Dan ga ik door naar de volgende spreker. Dat is mevrouw Van der Plas van de BBB.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):
Dank u wel. Ik heb twee moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Nederland zeer efficiënt levensmiddelen produceert;

constaterende dat wegvallen van de productie zorgt voor "lekkage" naar het buitenland, wat betekent een toename

van uitstoot elders, in landen waar minder efficiënt voedsel wordt geproduceerd;

verzoekt de regering in beeld te brengen, voor de belangrijkste Nederlandse landbouwexportproducten, wat de emissies daarvan zijn op het gebied van water, klimaat en stikstof, dit voor dezelfde productieprocessen voor andere lidstaten in kaart te brengen, en voor landen buiten de EU waar de productie zal worden opgevangen als Nederland de productie terugschroeft,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Van der Plas.

Zij krijgt nr. 1488 (21501-32).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de biodiversiteitsambities vragen om voldoende ruimte;

constaterende dat voor behoud van soorten omvang van leefgebied een bepalende factor is;

constaterende dat er in Nederland een hoge dichtheidsgraad is van zowel de bevolking als andere druk op de ruimte, door bijvoorbeeld infrastructuur zoals wegen, bedrijvigheid et cetera;

overwegende dat verwacht wordt dat er de komende tien jaar circa 1 miljoen extra inwoners komen en dit onherroepelijk invloed heeft op de beschikbare ruimte;

overwegende dat opgaven die ruimte vragen, zoals de biodiversiteitsdoelen, daarom in de verschillende lidstaten ook verschillend uitgelegd zouden moeten worden;

verzoekt de regering te onderzoeken hoe de toenemende druk op de ruimte zich verhoudt tot biodiversiteitsambities,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Van der Plas.

Zij krijgt nr. 1489 (21501-32).

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):
Alstublieft.

De **voorzitter**:
Dank u. U heeft een interruptie van mevrouw Vestering, Partij voor de Dieren.

Mevrouw **Vestering** (PvdD):
Het klopt dat er een druk op de ruimte is, dus ik wilde eventjes vragen of mevrouw Van der Plas ook heeft nagedacht over de druk die de veehouderij op de Nederlandse grond heeft, omdat dat toch wel om de helft van het Nederlandse grondgebruik gaat. Dat is een beetje veel. Vindt u dat ook niet?

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):
Nee, dat is juist zo efficiënt. Intensieve veehouderij betekent juist dat je met zo min mogelijk landgebruik zo hoogwaardig mogelijk voedsel van het land kan halen. Dat kan natuurlijk ook via dieren gaan. Die eten gras. Daar maak je melk van. Daar eten wij kaas, boter, kwark en yoghurt van. Vervolgens wordt van dat hele dier weer van alles gebruikt, zoals de huiden en de botten, die overal in zitten. Dat is dus juist die efficiëntie waar ik op doel. In Nederland is dat inderdaad met zo weinig mogelijk gebruik van land daar zo veel mogelijk voedsel vandaan halen. Als dat hier minder wordt, vraag ik mij af hoe dat in andere landen gaat, met meer uitstoot, meer landgebruik en een lagere opbrengst per dier of per gewas per kilo product. Vandaar die motie. Dat zou ik graag uitgezocht willen zien.

De **voorzitter**:
Dank u wel. De laatste spreker die op mijn lijst stond, is mevrouw van der Plas. Ik kijk even naar de minister. Hoeveel minuten schorsing heeft u nodig? Acht minuutjes, hoor ik. We schorsen voor acht minuten en dan komen we weer terug.

De vergadering wordt van 17.56 uur tot 18.02 uur geschorst.

De **voorzitter**:
En dan gaan we door met de appreciatie van de moties en de beantwoording van enkele vragen die nog gesteld zijn. De minister.

Adema:
Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik begin even met de vraag van mevrouw Vestering over de aanvullende impactanalyse, die als een hamerstuk op de Transportraad aan de orde is geweest. Wij hebben daar ook in de Landbouw- en Visserijraad over gesproken. Wij vinden die impactanalyse niet nodig, want we willen gewoon door met de Gewasbeschermingsverordening. Wij zijn tegen, zoals u weet. Het is inderdaad op de Transportraad geweest. Het is ook een hamerstuk geweest, zoals u weet. Wij kunnen niet zomaar bij wijze van spreken "onthameren". Dat staat erop en dan is dat een gegeven. Het is teleurstellend dat het zo gegaan is, want wij hebben echt een ander standpunt daarin — laat dat duidelijk zijn — maar in dit geval was het procedureel niet mogelijk om het op een andere manier te doen, helaas.

Dan ga ik naar de moties, mevrouw de voorzitter. Ik heb vier moties. De motie-Vestering op stuk nr. 1486 gaat over de afhankelijkheid van kunstmest. Als het gaat om het beleid voor de kunstmestindustrie, dan moet u echt even bij mijn collega van EZK zijn. Zij kan die vraag beantwoorden. Ik vraag de indiener om de motie even aan te houden, want die moet door EZK worden behandeld. Overigens moet kunstmestgebruik ook aan strenge eisen voldoen. Wij willen ook niet naar een verdere verhoging van kunstmestgebruik,

maar het beleid is er niet op gericht om afstand te nemen van kunstmest, want we hebben kunstmest gewoon nodig voor de voedselvoorziening, niet alleen in Nederland maar ook op andere plekken in de wereld. Nogmaals, mijn collega van EZK zal terugkomen op het beleid voor de ondersteuning van de kunstmestindustrie.

De **voorzitter**:
Dus …

Adema:
Mijn vraag is dus om deze aan te houden, mevrouw de voorzitter.

De **voorzitter**:
De vraag is om de motie op stuk nr. 1486 aan te houden. Dat doet mevrouw Vestering niet. Dan wordt het oordeel ontraden.

Adema:
Ja, dan wordt het ontraden.

Ik kom nu bij de motie op stuk nr. 1487, die aandacht wil vragen voor het aantal biggen. Daar hebben we al vaker over gedebatteerd. Het is niet zo dat de EFSA spreekt over het aantal biggen dat wel of niet gebaard mag worden. De EFSA zegt dat elke big recht heeft op gezonde voeding. Dus als die bij een andere zeug kan worden gelegd, is dat opgelost. De big moet een goede gezondheid hebben. Dat is wat er gesteld wordt in het EFSA-rapport. De grootste fokorganisatie van Nederland fokt ook op die manier. We willen dit punt overigens wel meenemen als een opgave om naar te kijken in het convenant dierwaardige veehouderij. Ik ontraad hierbij deze motie, mevrouw de voorzitter.

Ik heb dan nog de motie op stuk nr. 1488 van Van der Plas, die vraagt om de emissie-eenheden per product in kaart te brengen voor de lidstaten en andere landen buiten de EU, waar de productie zou worden opgevangen als Nederland de productie terugschroeft. Uw vraag is heel erg veelomvattend, mevrouw Van der Plas. Als ik de motie zo mag beoordelen dat wij in Europa dit onderzoek doen voor de Europese landen, dan kan ik haar oordeel Kamer geven. Maar als u vraagt om het breder te maken, is dat zo veelomvattend dat ik haar moet ontraden.

De **voorzitter**:
Ik kijk even naar mevrouw Van der Plas. Is zij daarmee akkoord?

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):
Het zou mooi zijn als het in Europa kan, want van daaruit kunnen we misschien weer verder kijken, maar dat is dan stap twee. Ik zal de motie wijzigen zodat het om Europa gaat en dan kan die oordeel Kamer krijgen. Dat is heel mooi.

Adema:
In dit geval zie ik stap twee op dit moment niet als een aanbeveling.

Ik ga naar de motie op stuk nr. 1489. Die gaat over de biodiversiteitsambities en de toenemende druk daarop. Dit is een motie die onder Natuur valt. U hebt deze week nog een debat over de natuur met mevrouw Van der Wal. Ik zou willen vragen om deze motie aan te houden tot het debat met mevrouw Van der Wal, die over Natuur gaat. Dat past namelijk beter.

De **voorzitter**:
Ik kijk even naar mevrouw Van der Plas of ze bereid is om deze motie aan te houden. Ik zie haar knikken. Het is dus akkoord.

Op verzoek van mevrouw Van der Plas stel ik voor haar motie (21501-32, nr. 1489) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

Adema:
Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Dat waren ze.

De **voorzitter**:
Dan zie ik tot slot mevrouw Vestering van de Partij voor de Dieren.

Mevrouw **Vestering** (PvdD):
Ik dacht: misschien kan de minister mij toch nog wat uitleggen of wat leren. We hebben het dus over de Europese Energieraad, waar een hamerstukkenlijst op de agenda staat. De minister vertelt mij dat de stukken die daarop staan, niet onthamerd mogen worden. Misschien kan de minister mij uitleggen hoe het wel werkt.

Adema:
Die lijst is er gewoon. Dat is gewoon een hamerlijst. Die wordt samengesteld door het voorzitterschap. Dat zet het op de agenda. Je kunt er geen stukken afhalen.

De **voorzitter**:
Tot slot, mevrouw Vestering. Kort.

Mevrouw **Vestering** (PvdD):
Ik vind het interessant om dit van de minister te horen.

Adema:
Ik hoop dat er veel meer dingen zijn die interessant zijn om van de minister te horen. Ik vind het ook buitengewoon interessant om zaken van Kamerleden te horen.

Dank u wel, mevrouw de voorzitter.

De **voorzitter**:
Goed zo!

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:
We gaan over de moties van dit tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad 26 september 2022 aankomende donderdag stemmen.